

Český jazyk - Přijímací zkouška - vzor

SPŠ Jičín

1 Ve které z následujících vět není pravopisná chyba?

- A) Vzal si bratrovi věci a bratrovi se to nelíbilo.
- B) Jan Hus, významný český reformátor byl upálen v Kostnici.
- C) Prohlíželi jsme si rozzářené výkladní skříně v ulici Na Příkopě.
- D) Seznámil ses s novým cenníkem elektřiny?

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

shlédnout dok. (čin. -dlo) podívat se dolů: s. z okna na dvůr, rozl. od zhlédnout (*Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*)

2 Která z následujících vět je napsána v souladu s pravidly uvedenými ve výchozím textu?

- A) Shlédl novou televizní inscenaci.
- B) Shlédl z nově rekonstruované rozhledny.
- C) Shlížel se v zrcadle.
- D) Obrazy visící v nové galerii rychle shlédli.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Příslovce vyjadřují bližší okolnosti dějů nebo označují stupeň vlastnosti a míru předmětu. Jsou to slova neohebná, avšak plnovýznamová (*vlevo, proto, občas...*). (*V. Styblík a kol., Český jazyk pro 9. ročník základní školy, upraveno*)

3 Ve které větě je slovo *kolem* příslovcem?

- A) Viděla jsem ji jít s kolem.
- B) Plížil se nenápadně kolem zdi.
- C) Viděl jsem ji projít kolem.
- D) Kdo pohnul tím kolem?

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

To, co se lidé nebo zvířata přes den naučí, si jejich mozková centra přehrají ve spánku. Hráč na hudební nástroj, který večer marně zápolil s obtížnou skladbou, zjistí, že ráno zvládá kritické pasáže mnohem lépe. Možná ani netuší, že si jeho mozkové centrum pro kontrolu nad pohybem rukou ve spánku obtížný prstoklad několikrát zrychleně přehrál a osvojilo si jej. (*21. století, 5/2007*)

4 Které přísloví výstižně shrnuje informace obsažené ve výchozím textu?

- A) Žádný učený z nebe nespádl.
- B) Ráno moudřejší večera.
- C) jak si kdo ustele, tak si lehne.
- D) Dočkej času jako husa klasu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 5

V nejmějšší čas noci jsem stál na verandě a čekal, až se rozkoukám. Větve jedlových stromů se lehce pohybovali v mírném větru. Od stáje zněly zvuky elektrického generátoru, ale ze sousedního srubu se neozývalo nic. Vteřiny ubýhaly.

Měsíční světlo problyškávalo skrz mraky a ke mně stoupaly vůně z rozdrceného listoví, kterým točil přízemní vzdušný vír. Visací zámky u nabílené ohrady byly k smíchu a mě se je podařilo otevřít během

pěti minut. Cvakly a vrátka tiše vrzly. Protáhl jsem se dovnitř a oběma rukama nabídl hřebci cukr. Nechal se klidně odvést, ale ostatní koně vyrazili za námi a jejich kopyta dopadala na měkou zem. Klisny brzičko zastavily a s nimi se začala pást i hříbata. Hnědák s lysinkou si uvědomil, že je volný, zařičel, zadupal nohama a vyřtil se z ohrady.

5 Napište pravopisně správně všechna slova, která jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6-11

TEXT 1

Proč zanikla egyptská Stará říše

Nalezené zbytky rostlinných částí a kosterních pozůstatků malých obratlovců ukázaly, že globální změna **klimatu** odehrávající se tehdy na většině míst severní polokoule postupně nabývala na síle i v Egyptě. Obvyklá každoroční záplava nepřicházela s obvyklou silou. Došlo tak k úbytku úrodných živin každoročně přinášovaných z hor východní Afriky a v době záplavy ukládaných na březích Nilu. Vysychání, snižování zemědělské úrody, a tím podlomení hospodářského potenciálu starověkého státu se výrazně projevilo i na královské moci. Ta byla postupně oslabována rodinami vlivných a vysoce postavených úředníků, kteří získávali kontrolu nad mnoha sférami tehdejšího státu a jeho administrativy. (*M. Bárta, national geographic, 9/2008*)

TEXT 2

Personifikace (zosobnění) lidské vlastnosti a činy se přenášejí na neživé objekty (*L. Lederbuchová, Průvodce literárním dílem, upraveno*)

6 O jaký slohový útvar se v TEXTU 1 jedná?

- A) zpráva
- B) výklad
- C) reportáž
- D) vypravování

7 Kterým výrazem lze v TEXTU 1 nahradit slovo *klimatu*?

- A) atmosféry
- B) počasí
- C) podnebí
- D) přírodních podmínek

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými v TEXTU 1 (A), či nikoliv (N)?

- 8.1 Rozsah každoročních záplav se měnil.
- 8.2 Ke změně klimatu docházelo postupně.
- 8.3 Postavení rodin vysoce postavených úředníků se měnilo.
- 8.4 V horách východní Afriky docházelo ke snižování úrody.

9 Najděte podle TEXTU 2 v TEXTU 1 a napište jeden příklad:

10 Vypište z TEXTU 1 následující slovní tvary:

- 10.1 sloveso v 3. osobě čísla jednotného, způsob oznamovací, čas minulý, rod trpný, vid dokonavý
- 10.2 podstatné jméno v 7. pádě čísla jednotného, rodu ženského, vzor žena

11 Vypište z TEXTU 1 dvě slova vzniklá skládáním (Nesmíte opakovat stejná slova v jiné slovnědruhové platnosti):

12 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–E) tak, aby byla dodržena textová návaznost:

- A) Představoval se jako dozorčí úředník telefonní ústředny a žádal například babičky, aby našly krejčovský metr a změřily telefonní šňůru od zdi k přístroji. Zvláště si ale zasedl ten mladík na majitele telefonního přístroje číslo to a to.
- B) „Vejce nenávidím,“ pravil mladík. „Tak to bude asi omyl.“ Zavěsil a pak se celý týden těšil, až zase v pátek zavolá pana Kohoutka a bude chtít pana Slepíčku.
- C) Jmenoval se Eduard Kohoutek a byl soukromník. Týden co týden se v pátek ve tři hodiny konal tento telefonní rozhovor: „Dobrý den!“ „Dobrý den!“ „Je prosím doma pan Slepíčka?“
- D) Byl jeden student, jmenoval se, řekněme, Pokštefl . Jeho záliba byla telefonovat neznámým lidem a dělat si z nich šprťouchlata.
- E) „Ó nikoliv!“ odpovídal kultivovaný hlas, „u telefonu Eduard Kohoutek.“ „Tak slepička není doma?“ říkával pokaždé student. „A snesla vám včera vajíčko?“ „Nikoliv, nesnesla,“ odpovídal zdvořilý hlas. „Máte rád vajíčka?“

- 12.1 _____
12.2 _____
12.3 _____
12.4 _____
12.5 _____

13 Přiřaďte ke každé z následujících vět (17.1–17.4) možnost (A–F), která označuje větný člen zvýrazněný ve větě:

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 16.1 **Ze sklepa** se ozývaly tajemné zvuky.
16.2 Vyprávěný příběh poslouchal **se zaujetím**.
16.3 **Kvůli** malému **sebevědomí** soutěž nakonec nevyhrál.
16.4 Všechny články procházely **před zveřejněním** přísnou cenzurou.

- A) příslovečné určení míry
B) příslovečné určení času
C) příslovečné určení místa
D) příslovečné určení účelu
E) příslovečné určení příčiny
F) příslovečné určení způsobu

14 Ve kterém z následujících souvětí je správně zapsána interpunkce?

- A) Důležité informace, které se týkají tohoto projektu byly projednány na poradě.
B) Nechci tě podceňovat ale nemyslím si, že z tebe bude dobrý lyžařský instruktor.
C) Pokud s naším postupem nesouhlasíte, obraťte se přímo na ředitele společnosti.
D) Pracovat s novým počítačovým programem, jsem se naučil rychle a jsem s ním spokojen.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 15-18

Studená válka

Ve Washingtonu převládl názor, že pomoc Rudé armády – zvláště při invazi do Mandžuska okupovaného Japonci – zásadní měrou přispěje k urychlení vítězství. To ovšem bylo ještě před tím, než Spojené státy úspěšně vyzkoušely..... Jakmile bylo jasné, že Američané vlastní takovou zbraň, potřebnost sovětské vojenské pomoci přestala být aktuální. Nová Trumanova vláda s vědomím všech předchozích kroků Sovětů v Evropě nijak netoužila po tom, aby se něco podobného opakovalo v severovýchodní Asii. Zde tedy přijali Američané za svou Stalinovu rovnici prolité krve a poválečného vlivu. (*John Lewis Caddis*)

15 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoliv (N):

20.1 Američané vybídli Rusy k vojenské spolupráci ve východní Asii.

20.2 Američané se řídili rozhodnutím Stalina.

20.3 Američané se rozhodli bojovat sami, aby získali větší politický vliv ve východní Asii.

20.4 Američané souhlasili s tím, aby Stalinovi vojáci prolili krev ve východní Asii.

16 Zapište číslíci počet vět v podtrženém souvětí:

17 Vypište všechny podmínky z podtrženého souvětí:

18 Určete druh vedlejší věty v podtrženém souvětí (Jedná se o druhou větu uvedeného souvětí.):

A) přívlastková

B) předmětná

C) podmětná

D) přísudková